

کووید-۱۹ و بارداری

سوال‌ها و جواب‌ها:

* آیا خانم‌های باردار در ابتلا به کووید-۱۹ مستعدترند و یا از نظر عوارض این بیماری در معرض خطر بیشتری هستند؟

بارداری عموماً خطر ابتلا به کووید-۱۹ را افزایش نمی‌دهد اما به نظر می‌رسد در مقایسه با زنان غیر باردار در همان سن، دوره ابتلا به این بیماری در خانم‌های باردار وخیم‌تر است. اگرچه بیش از ۹۰٪ مبتلایان بدون تغییر در وضعیت سلامت از این بیماری بهبود می‌یابند.

* آیا کووید-۱۹ خطر عوارض بارداری را افزایش می‌دهد؟

بله، به نظر می‌رسد در خانم‌های باردار مبتلا خصوصاً افرادی که به پنومونی دچار شده‌اند زایمان زودرس (زایمان قبل هفته ۳۷ بارداری) و احتمالاً زایمان سزارین افزایش می‌یابد که عمدتاً مربوط به بیماری شدید مادر است.

* آیا ویروس مولد کووید-۱۹ از جفت عبور می‌کند؟

شواهد متقنی در خصوص عبور این ویروس از جفت و ابتلای جنین وجود ندارد. به هر حال موارد اندکی از آلوده شدن بافت و غشا جفت به ویروس و نیز عفونت رحم گزارش شده است.

* چه مراقبت‌هایی پیش از زایمان خطر مواجه با کووید-۱۹ را کاهش می‌دهد؟

مراکز علمی تغییر در ویزیت‌های سنتی جهت کاهش تماس‌های فرد به فرد و در نتیجه کاهش انتشار ویروس را پیشنهاد می‌کنند. در این روش‌ها باید بارداری‌های پرخطر (مانند چندقلویی، فشار خون بالا و دیابت) مورد توجه ویژه قرار گیرند. استفاده از روش‌های مراقبت از سلامت از راه دور (telehealth) در مناطق با انتشار فعال عفونت، کاهش تعداد ملاقات‌های حضوری، زمان بندی ویزیت‌ها، محدود کردن تعداد افراد در زمان ویزیت و تست، زمان بندی در خصوص معاینات مانند اولترا سوند و ... پیشنهاد می‌گردد.

* آیا در زنان باردار مبتلا به کووید-۱۹ نایبستی از کورتون استفاده کرد؟

خیر، خانم‌های باردار مبتلا به کووید-۱۹ که طبق معیارها واجد شرایط دریافت کورتون می باشند می‌توانند دوز کامل این داروها را دریافت کنند. همچنین دریافت کورتون در دوزهای معمول پیش از زایمان به منظور بلوغ ریوی نوزادان هیچگونه منعی ندارد.

* آیا واکسن‌های کووید-۱۹ برای خانم‌های باردار یا خانم‌هایی که قصد بارداری دارند ایمن هستند؟

از آنجایی که در مطالعات صورت گرفته بر روی واکسن این بیماری، خانم‌های باردار بررسی نشده اند، در خصوص ایمنی و اثربخشی واکسن‌ها بر این گروه جمعیتی اطلاعات اندکی در دسترس است. بنابراین در این خصوص با پزشک خود مشورت نمایید.

واکسیناسیون بر باروری تاثیری ندارد و نیازی به تعویق برنامه بارداری پس از انجام واکسیناسیون نیست.

* آیا ابتلای مادر به کووید-۱۹، می‌تواند دلیلی بر انجام زایمان به روش سزارین باشد؟

خیر، ابتلا به کووید-۱۹ دلیلی بر تغییر روش زایمان نیست. حتی اگر در گزارش‌ها و اطلاعات آینده، انتقال عمودی (از مادر به نوزاد) تایید شود بازهم زایمان سزارین به دلیل افزایش خطر برای مادر و نوزاد اندیکاسیون ندارد.

* آیا القاء زایمان یا انجام سزارین در زنان بدون علامت در دوران پاندمی باید به تاخیر افتد؟

خیر، در مادران بدون علامت دارای شرایط پزشکی جهت انجام سزارین یا القاء زایمان، نبایستی این امر به خاطر پاندمی به تاخیر افتد.

* چگونه باید درد زایمان را در مبتلایان به کووید-۱۹ کنترل کرد؟

به علت ضد دردی خوب و کاهش استرس قلبی و عروقی و اضطراب ناشی از درد، بیحسی نخاعی (neuroaxial) ارجح‌ترین روش در کنترل درد زایمان می باشد. تنها توصیه محافل علمی، کنار گذاشتن استفاده از نیتریک اکساید در فرایند زایمان بیماران مبتلا یا مشکوک به کووید-۱۹ به علت عدم اطمینان از پاکسازی و فیلترینگ و نیز احتمال بالقوه ایجاد آئروسول در سیستم‌های نیتریک اکساید است. اما همچنان برای سایر زنان باردار با تست منفی کووید، یک انتخاب مناسب است.

* آیا در زمان زایمان، یک فرد بی علامت می‌تواند به عنوان همراه در کنار خانم باردار حضور داشته باشد؟

نحوه عمل به سیاست‌های مرکز درمانی برمی‌گردد ولی حداقل اقدام این است که فرد همراه بایستی توسط آن مرکز غربالگری شود و افرادی که هرگونه علائم مرتبط با کووید یا مواجه با افراد مبتلا به کووید در ۱۴ روز اخیر داشته‌اند و یا خود در طی ۱۴ روز اخیر تست مثبت دارند اجازه همراهی نداشته باشند.

نوزاد تازه متولد شده چگونه از نظر ابتلا به کووید-۱۹ بررسی می‌گردد؟

نوزاد تازه متولد شده از مادر مبتلا به کووید، یک مورد مشکوک به شمار می‌رود و بایستی جدا از سایر نوزادان نگهداری شود تا تست‌های لازم در جهت تشخیص کووید بر روی او انجام گیرد.

آیا مادر مبتلا به کووید باید از نوزادش جدا باشد؟

معمولا خیر، به دلیل اینکه خطرانتقال کووید از مادر به نوزاد کم است. اطلاعات موجود تفاوت معنی داری در مورد خطر ابتلا به کووید-۱۹ را بین نوزادانی که از مادران مبتلا جدا شده‌اند و آن‌هایی که در همان اتاق نگهداری شده‌اند، نشان نمی‌دهد. به هر حال مادر بایستی از ماسک استفاده کند و بهداشت دست را موقع تماس با نوزاد رعایت کند. در بقیه اوقات، پزشکان فاصله حدود دو متر بین مادر و نوزاد و در صورت امکان، نگهداری نوزاد در انکوباتور را توصیه می‌کنند.

تا چه مدت پس از ابتلا بایستی احتیاطات مادر-نوزاد در منزل ادامه پیدا کند؟

مادران بی علامتی که قبلا مبتلا یا مشکوک بوده‌اند، در صورتی که معیارهای لازم جهت ترک قرنطینه و احتیاطات را داشته باشند، خطری از نظر انتقال ویروس به نوزادشان ندارند. این معیارها به شرح زیر است:

- گذشت حداقل ۱۰ روز از زمان شروع اولین علامت (تا ۲۰ روز در صورتی که بیماری شدید بوده یا فرد به شدت از لحاظ ایمنی ضعیف است)
- گذشت حداقل ۲۴ ساعت از قطع تب بدون مصرف هرگونه داروی تب بر
- بهبود سایر نشانه‌ها

برای مادران بی علامتی که بیماری تنها از طریق غربالگری زمان زایمان تشخیص داده شده، بایستی حداقل ۱۰ روز از زمان مثبت شدن تست گذشته باشد.

آیا شیردهی موجب انتقال ویروس کووید-۱۹ می‌شود؟

عموما شیردهی به خاطر منافع زیادی که برای مادر و نوزاد دارد توصیه می‌شود. به دلیل تعداد اندک مطالعه بر روی این موضوع، اطلاعی در خصوص احتمال انتقال ویروس از طریق شیردهی وجود ندارد.

مادران مبتلا یا مشکوک به کووید-۱۹ چه اقدامات احتیاطی را باید در زمان شیردهی انجام دهند؟

امکان ایجاد ذرات تنفسی (دراپلت) در زمان شیردهی وجود دارد. مادر در این زمان بایستی از ماسک استفاده کند و بهداشت دست و پستان را رعایت نماید. روش دیگر دوشیدن شیر و خوراندن آن به نوزاد توسط فرد دیگر است اما در این روش نیز داشتن ماسک و رعایت بهداشت دست و پستان در زمان شیردوشی لازم است.

آیا مادران باردار یا تازه زایمان کرده مبتلا یا مشکوک به کووید-۱۹ می توانند از مسکن های غیر استروئیدی و استامینوفن استفاده کنند؟

بله، این داروها جهت درمان تب و درد در بارداری و پس از زایمان قابل استفاده هستند. قبل از زایمان بایستی حداقل دوز موثر این داروها زیر نظر پزشک مصرف شود. در بیمارانی که به علت ابتلا به کووید-۱۹ تست های کبدی مختل دارند، استامینوفن به خاطر احتمال ایجاد سمیت کبدی باید با احتیاط و در دوزهای کمتر مصرف شود.

آیا واکسن کووید-۱۹ جهت مادران شیرده ایمن است؟

شاید. به دلیل عدم مطالعه بر روی این افراد در مطالعات مربوط به ارزیابی واکسن، اطلاعات اندکی از ایمنی و اثربخشی واکسن در این گروه از جمعیت وجود دارد. در این خصوص با پزشک خود مشورت کنید.

منابع:

<https://www.uptodate.com>

<https://www.cdc.gov>

ترجمه و گردآوری توسط:

دکتر اعظم شاه سنایی

داروساز و کارشناس امور دارویی دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده های سلامت معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی اصفهان